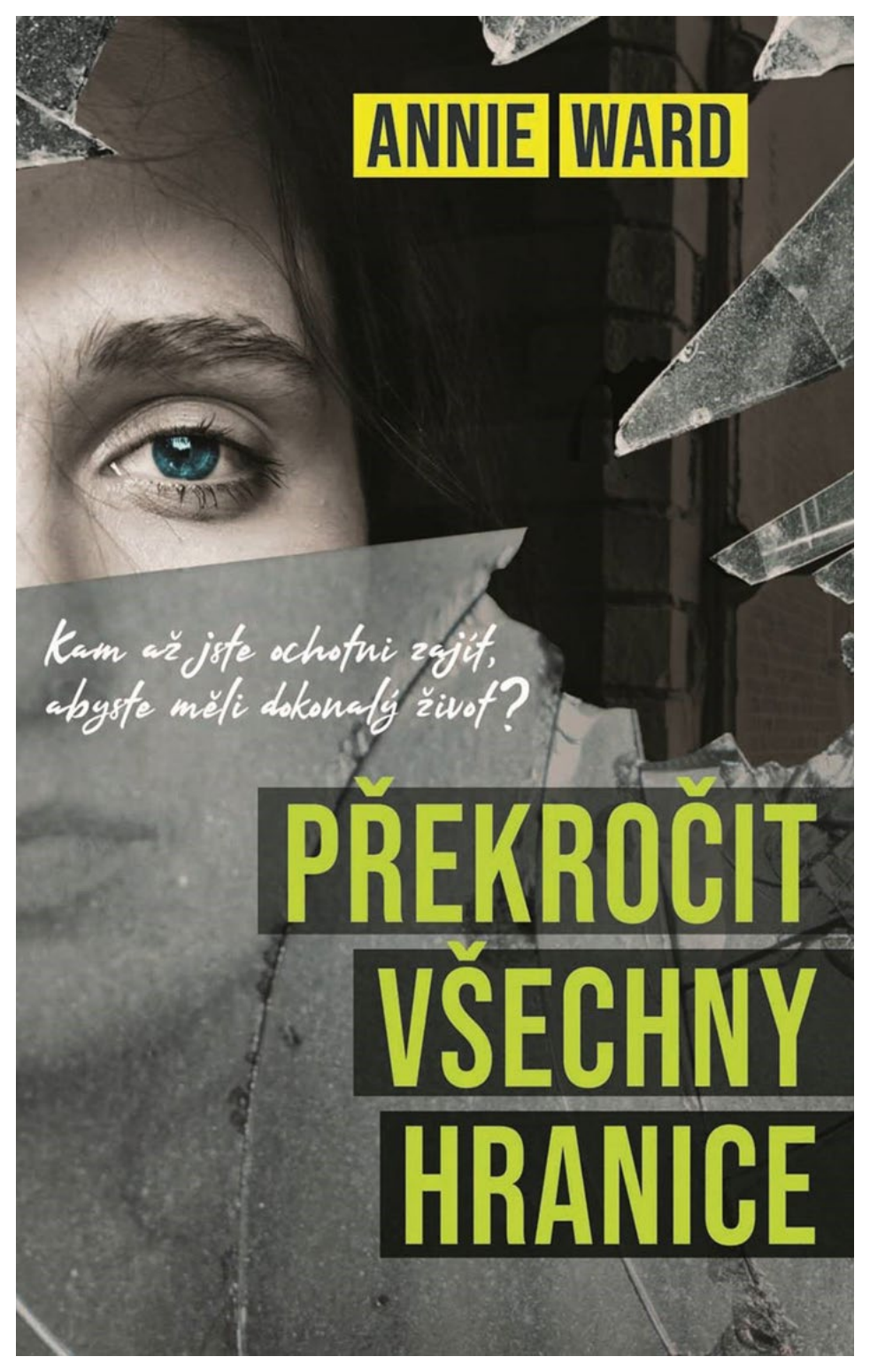

ANNIE WARD

*Kam až jste ochotni zajít,
abyste měli dokonalý život?*

**PŘEKROČIT
VŠECHNY
HRANICE**

Překročit všechny hranice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.dominoknihy.cz
www.albatrosmedia.cz

Annie Ward

Překročit všechny hranice – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ANNIE WARD

**PŘEKROČIT
VŠECHNY
HRANICE**

2019

Mojí rodině

MADDIE

O dvanáct týdnů dříve

Píšu: „Měla bych jít na terapii?“

Zdá se, že je to oblíbený vyhledávací dotaz. Informací je na to téma spousta. Stránky a stránky testů, které si můžete udělat, abyste se rozhodli, jestli se pro vás terapie hodí. A když ano, tak jaká? Jít k psychiatrovi, anebo k psychologovi? Jakou hlavní poruchou trpíte? Je toho tolik. Mohla bych tím strávit celou noc. Až Ian odjede, možná to udělám.

Ian se ke mně blíží, otevírá a zavírá šuplíky. „Nevidělas moji malou nabíječku na mobil?“ ptá se a mračí se přitom. „Tu cestovní?“

„Ne,“ odpovím a prsty mám na laptopu připravené, abych stačila přepnout na Facebook a schovat výsledky vyhledávání, kdyby popošel ještě blíž.

Odchází.

Zpátky do díla. Procházím si různé testy.

Některé jsou přímočaré. Zaškrtněte ano, nebo ne.

Trpíte úzkostí nebo strachem z mnoha věcí ve svém životě. No dobře, ano.

Bojíte se, že nad sebou ztrácíte kontrolu, přicházíte o rozum, nebo umíráte. To všechno!

Občas míváte pocit, že vaši mysl ovládá jiná osoba nebo bytost. Hmm, tak to ne. Ale zní to srandovně.

Jste přesvědčená, že je něco špatně na tom, jak vypadáte. Proti své vůli se musím tiše zasmát. Prokristapána! Měli by se na mě pořádně podívat.

Některé ty otázky jsou vyloženě bizarní.

Vadí vám:

- 1) Zpívat v karaoke baru střízlivá?**
- 2) Tančit sama ve slabě osvětleném nočním klubu?**
- 3) Volat někomu cizímu ze soukromí vlastní ložnice, když vás nikdo neposlouchá?**

Možná nejsem ani zdaleka tak ujetá, jak jsem si myslela. Rozhodně bych nešla střízlivá do karaoke baru.

Ian zase projde kolem a mumlá si: „Hodinky mám, telefon a pas taky...“ Pohlédne na mě, ale duchem je jinde, pohroužen v myšlenkách. Chci se na něj usmát, ale zarazím se. Příliš mě přitom bolí oko. Znova si připravím ruku nad laptop, jen pro případ, že by se přišel podívat, co dělám. Abych mohla rychle překliknout na Facebook a předvést mu video roztočilých poskakujících kůzlátek, které tam zrovna pověsila moje kamarádka.

A tady máme další otázku. **Skrýváte něco?**

Je to tak prosté. Tak přímé. Je to až s podivem. Jako by kdosi kdesi věděl, že myslím na něco, na co bych neměla.

Ian o mém plánu vyhledat pomoc nic netuší.

Neschválil by mi to. Prohlásil by: *Jsou to samí šarlatáni. A krom toho jsi v pohodě. Oba jsme v pohodě. Všechno je perfektní.*

Anebo by taky mohl říct to, co řekl přede dvěma týdny. Těsně předtím, než jsem se zranila.

„Jsi mrcha rozmazlená.“

DEN ZABÍJENÍ

Meadowlark bylo malé městečko hodinu a půl jízdy na jih od Kansas City. Dispečink pro tísňová volání se nacházel v klaustrifobické zadní místnůstce policejní stanice, přízemní cihlové stavbě, která se podobala veřejným záchodkům na dálničním odpočívadle. Bylo po desáté večer a Nick Cooper tam vysedával sám, když přišel ten hovor. „Tísňová linka, jak vám –,“ spustil rutinně do sluchátkového mikrofonu a otevíral si přitom pytlíček cukru do kávy. Doříct už nestačil.

Do zoufalého dětského jekotu šeptala nějaká žena. „Běž nahoru, broučku, prosím tě.“ Její hlas zněl naléhavě. „Prosím tě! Běž! Běž, a hned!“ A pak najednou vykřikla. „Panebože!“

„Jak vám mohu pomoci, paní?“ dožadoval se Nick. Vrhla se k počítači, až si přitom převrhl kávu. Prikázal si zachovat klid, ale vyděšený dětský křik ho neskutečně vyváděl z míry. Málem mu z něj zdřevěněly prsty. Na monitoru naskočila adresa. „Paní, prosím vás, mohla byste –“

„Pospěšte si!“ rozkřičela se. „Prosím vás, pomozte nám! Rychle!“ Po osmi vteřinách telefonátu ztratil Nick s domem na Lincoln Street 2240 kontakt. Volající žena zalapala po dechu a zoufale vykřikla: „Ne!“ Pak se ozval zvuk, který Nickovi

připadal jako pád telefonu na podlahu. Linka umlkla. Pokusil se zavolat zpátky. Marně.

Rozeslal vysílačkou tísňový signál. „Možná loupež nebo domácí násilí v čísle 2240 na Lincoln Street,“ vychrlil ze sebe jedním dechem. „V domě žena a dítě. Žádné další informace. Hovor přerušen. Nelze obnovit spojení. Přepínám.“

Policistka Diana Vargová zareagovala obratem. „Dispečinku, tady 808. Jedu tam.“

Nick popadl telefon a přes rychlou volbu zavola Barrymu Shippsovi. Ze dvou detektivů, kteří sloužili v Meadowlarku, bylo u Barryho pravděpodobnější, že se obratem ozve i mimo službu a bez vysílačky.

„Detektiv Shipp.“

„Tady dispečink,“ ohlásil se Nick. „Můžeš se připravit na případný výjezd do Lincolnovy 2240?“

„Nejen to,“ opáčil Shipp. „Zrovna tankuju u benzínky Casey's General kousek odtamtud.“ Za okamžik se ozval vysílačkou ze svého vozu. „Dispečinku, tady Shipp. Jsem na cestě.“

A vzápětí Nickovi do sluchátek zazněl Dianin hlas. „Odbočuju z Victory na Dvě stě dvacátou třetí. Už jsem skoro tam.“

„Rozumím, 808.“ Nickovi málem uklouzlo, ať na sebe dává pozor. Jen tak tak se zarazil. Když potkával Dianu ve městě, vždycky se přistihl, že si hvízdá Van Morrisonovu „Brown Eyed Girl“. Zhluboka se nadechl a složil si roztřesené ruce do klína.

K převážně bělošskému a dělnickému městečku Meadowlark patřilo i slušné množství starých farmářských rodin roztroušených po okolí. Bylo tam jedno hezké útulné místo k posezení – pivovar s hospodskou zahrádkou pojmenovaný U Vrávoravé vrány, který si uchoval dost venkovského půvabu, aby o slunečných víkendech přilákal spoustu lidí. Krom něj se v Meadowlarku nacházely jen dvě restaurace, kde se dalo k jídlu sednout – Kolo

od vozu a Gambinos. V nouzi nejvyšší posloužilo ještě rychlé občerstvení Subway v místním Walmartu.

Cedule na dekorativní kamenné zídce u křižovatky nesla rytý nápis Sweet Water Creek. Policistka Vargová tam odbočila. Čtvrť byla poměrně nová, rozparcelovali ji teprve před šesti lety. Polovina pozemků byla ještě neprodaná a hodně domů neobývaných. Levné dřevěné stavby, přitom ale přijatelně velké a vcelku příjemné, se uhnízďily mezi hrstkou nezajímavých rybníků s několika nádhernými starými jilmy.

Diana zahrnula za roh a všimla si červené dětské tříkolky převrácené na chodníku. Stříbrná řídítka se blýskala v přívětivé záři lucerny zavěšené na verandě ob jeden dům od cíle její cesty.

Dům číslo 2240 na Lincoln Street patřil k těm větším. Rozkládal se na svažitém trávníku uprostřed vkusné parkové zahrady, kde ze skupinky nevalně opečovávaných růžových keřů vykukovala kamenná fontána. Dianě připadalo, že tady ve Sweet Water Creeku je všechno v pořádku. Rozhodně víc než v jejím životě. Když vystoupila z auta a pohlédla směrem k domu, intuíce jí nesignalizovala „místo činu“.

„Dispečinku, jsem na místě,“ ohlásila do mikrofону vysílačky, který měla připnutý na náprsní kapse uniformy. Odsspěchala po chodníku ke vstupním dveřím, orámovaným z obou stran dvěma štíhlými jehličnany. Tříkrát rázně zabušila.

„Policie!“ křikla, ale nedočkala se odpovědi. Někde poblíž ostře a vytrvale poštěkával rozčilený pes. Dianě se zrychlil tep. Nic moc zlého to být nemůže, přesvědčovala se. Tohle je přece Meadowlark. Přesto ji cosi nabádalo, ať si pospíší. Natáhla ruku ke zvonku a rázně ho stiskla; mačkala ho zas a znova. Domem se dutě rozléhalo zvonění. Ale žádné kroky na schodech. Nic.

Dveře byly dřevěné, s ozdobnými okénky po stranách. Diana jedním nakoukla dovnitř. První, co spatřila, byly vysoké vojenské kanady hned za dveřmi. V moderním domě a na prostorné

lesklé podlaze ze světlého dřeva působily jaksi nepatřičně. Jak to tak vypadalo, přízemí tvořila jediná rozlehlá místnost, otevřený prostor jako v obytných podkrovích. Těsně za dveřmi vedlo zatočené schodiště do patra. Pod nejdolejším schodem ležely polámané kusy plastu – nějaký aparát, nejspíš domácí bezdrátový telefon. Diana se posunula do lepšího úhlu. Teď viděla větší kus interiéru.

Zatajila dech.

Ta krásná světlá dřevěná podlaha byla postříkaná. Uprostřed místnosti byl rudý flek. Srdce se jí rozbušilo. Nebude to planý poplach, jak doufala. A Nick se zmínil o dítěti.

„Dispečinku, dívám se oknem na něco, co vypadá jako spousta čerstvé krve,“ vyhrkla do mikrofonu hlasitěji, než zamýšlela. „Mohlo tu dojít k úmrtí. Potřebuju posily a záchran-ku.“ Lehce zpanikařeně vytáhla z pouzdra poloautomatickou pistoli Glock a váhavě ji zvedla do pohotovostní polohy.

Ještě jednou stiskla zvonek. „Policie!“ vykřikla znova, tentokrát prudčeji a víc nahlas. Vzala za kliku a vrazila ramenem do dveří. Byly zamčené a ani se nehnuly.

Rozběhla se na zastíněnou jižní stranu domu a hledala jiný vchod. V běhu slyšela Nicka, jak vysílačkou alarmuje všechny jednotky a žádá, aby přijely. Když obíhala roh, uklouzla v blátě. V poslední chvíli se volnou rukou přidržela zdi. Teď už poznávala, že ten pes zuřivě štěká vzadu na zahradě.

Na konci řady keřů byl plot z krouceného železa a v něm branka. Rozbitá, zrezivělá a převázaná elastickou šňůrou, aby držela zavřená. Diana se s ní pustila do horečného zápasu.

„Dělej, no tak,“ šeptala přitom. Bobtnala v ní frustrace. Konečně branka povolila. Panty příšerně zavrzaly jako křída škrábající po tabuli. Diana vyrazila přes zahradu a vtom se v těsném sledu ohlásili další dva policisté, že jsou na cestě. „Shippi? Kdy tu budeš?“

„Za pět minut,“ zazněl z vysílačky detektivův hlas.

„Rozumím.“

Na něco šlápla, pronikavě to kníklo. „Hergot,“ zanávala šeptem, sklopila pohled a zahlédla pod botou psí hračku, pískačící kačenku. Postupovala dál, a jak se její oči přizpůsobovaly tmě, rozeznala v přerostlé trávě mezi plevem několik ožvýkaných starých žlutých tenisáků. Na kraji zahrady stálo obrovské zelené pískoviště ve tvaru želvy. Vedle něj bylo dětské vodní hřiště, podle velikosti vhodné pro malé děcko, aby u něj mohlo pohodlně stát a cákat, hrát si se všemi těmi barevnými kalíšky a roztáčet vodní kolo. Diana si vzpomněla na červenou tříkolku u sousedního domu a představila si buclaté dětské nožky. Maličkou tříkolku uhánějící po chodníku a pak bez ohlednutí odkopnutou a zapomenutou v honu za nějakým novým dobrodružstvím.

Takže Nick měl pravdu. Teď už si Diana byla jistá, že jejím prvořadým úkolem na místě činu je zachránit dítě.

Roletami na zadních oknech prosakovalo světlo. Přitiskla se ke zdi domu a plížila se přes zahradu ke dveřím. Vtom uviděla toho štekajícího psa. Vlastně byli dva – malí černobílí bostonští teriéři, polekaní, ale roztomilí. Zdálo se, že jsou celí vykojení z toho, že dostali vyhazov z domu. Vlhké oči měli vykulené, divoce pobíhali a funěli, úplně bez sebe.

Diana vzala za kliku. „Zadní dveře odemčeny,“ ohlásila přes mikrofon.

Jako první odpověděl Nick. „Záchranku jsem zavolal. Vědí, že čekáš na posilu, než půjdeš dovnitř. Řekl jsem jim, ať zastaví na Lincolnově u čísla 2218 a počkají na instrukce.“

„Rozumím,“ potvrdila. Nick znal předepsaný postup. Bez debaty měla počkat na příjezd dalšího policisty. Kdyby vešla do domu sama, porušila by proceduru. Koukaly by z toho potíže. Ohlédla se přes rameno k pískovišti. K vodnímu hřišti. A rozhodla se. Radši přijít o práci než o dětský život.

Opřela se do dveří a nataženou nohou odstrčila psy, aby nemohli za ní. Tiše za sebou zavřela a vykročila hlouběji do domu.

Cestou se ohlédla. Oba bostonští teriéři se opírali předními packami o sklo a loudili, aby se pro ně vrátila a pustila je dovnitř.

Zadní dveře vedly do nejzazšího koutu přízemí. Stál u nich kulatý skleněný snídaňový stůl a čtyři židle. U zdi se válela prázdná láhev od vína, asi se tam odkutálela. Další víno bylo na stole. Na podlaze pod stolem stála elegantní válcovitá láhev s vodkou Stoli Elit.

Diana nebyla zrovna gurmán, ale poznala, že to, co se tu kovalo, nebyl jen tak nějaký hranolkový mejdan. Uprostřed stolu leželo tlusté dřevěné prkénko a na něm nesněžené zbytky oliv, salámů, krekrů, sýra a hroznů.

I když se snažila vstřebávat celkový dojem, těžko mohla ignorovat krvavou skvrnu. Kdykoli se zadívala přes rozlehlou místnost, uviděla ji. Magneticky přitažlivou. Nechutnou.

Místnost byla sice koncipována jako otevřený prostor, ale byly v ní porůznu roztroušeny stolky, křesla, knihovničky, stojací lampy a pohovka. Možný úkryt všude, kam se podíváš. Diana kradmo vykročila s připravenou pistolí a těkala pohledem z jednoho tichého kouta do druhého.

Za snídaňovým stolem si musela hlídat každé došlápnutí. Válely se tam roztříštěné pozůstatky několika sklenic, malé i velké střepy. Jedna ze čtyř žlutých polstrovaných židlí u stolu byla převržená a na druhé se rýsovala tmavší mapa od něčeho, co ji polilo. Vedle té spadlé ležela zmáčená fotografie.

Diana se shýbla a podívala se na ni zblízka. Zachycovala dvě brunetky s vlasy rozevlátými větrem. Stály před nějakou neobvyklou stavbou. Trochu evokovala Blízký východ, připomínala mešitu bez minaretu. Fotopapír nasákl tím, co se vytilo na zem, takže se obličeje žen rozpily. Diana si představovala, jak tady u stolu kdosi seděl a držel tu fotku v ruce. Vzpomínal? *Pamatuješ, jak jsme...? Ano, ukaž, podej mi tu fotku...*

Kuchyň odděloval od obytné části srpkovitý ostrůvek. Le-movala ho řada vysokých stoliček. Diana za ten domácí bar dohlédla, až když poodešla od snídaňového stolu.

Loužičky nejrůznější velikosti vypadaly jako pozůstatky li-jáku na chodníku. Až na to, že byly rudé. Kapky, které od nich vedly, připomínaly korálkový náhrdelník nebo tenkou šňůrku krvavých perel.

K masakru došlo mezi lednicí a vnitřní stranou baru, v mís-tě, kde byl dřez a myčka nádobí. Zdi a kuchyňské spotřebiče kolem byly pocákané. Diana ucítila, jak se jí svírá hrdlo. Děť-ské výkresy na dveřích lednice byly potečkovány drobounkými rudými krůpějemi; ten hrůzný déšť se snášel na hranaté dom-ky, hůlkovité postavičky tříčlenné rodiny, načechrané obláčky a šťastně rozesmáté slunce.

Náhrdelník z krvavých korálek se od loužiček v kuchyni táhl k velké kluzké skvrně uprostřed místnosti. Byl rozmazaný, na-půl setřený, a Diana si představila, jak tudy někdo lezl po čty-řech, než se mu povedlo vyškrábat se na nohy a udělat posled-ní klopýtavé kroky v životě. Měla iracionální nutkání dát se do běhu a křičet na to dítě, jestli tu někde je, ale dost na tom, že porušila pravidla už vstupem do domu.

Z protější stěny na ni vytřeštěně zírala oválná dřevěná afric-ká maska s dírami místo očí a úst.

Diana se úzkostně ohlédla po stole prostřeném k neformál-nímu přátelskému posezení u vína a sýra. Pak se vrátila pohle-dem k těm děsivým kalužím lidského původu, které jí kynuly, ať se jde podívat: pojď se podívat, jaká nevýslovná hrůza se tu stala.

MADDIE

O deset týdnů dříve

Ustavičně zajíždí očima k levému hornímu koutu mého obličeje. Odvrátí se k oknu a pohlédne ven přes umělé jezíčko, na které je z její domácí ordinace vidět, ale hned se vrátí pohledem zpátky k místu, kde mě sešili.

Nemám ponětí, jak to dopadne. Na svojí webové stránce tvrdí, že je „především soucitná a diskrétní psycholožka, která klienty nesoudí a vyniká v léčbě úzkostí pomocí terapie psaním“. Krucinál, přestaň už civět, sakra. Říkám jí, že jsem přišla, protože se chci zbavit nervozity.

Usměje se na mě. To už je lepší. Zpěvavou intonací televizních reklam pronese: „Terapie psaním zahrnuje mnoho, velmi mnoho mimořádně účinných cvičení. Mám na nich nejradši, že umožní zajít při sebezpytu do maximální hloubky a šíře, kam až dovolí vaše představivost a zábrany. Vyzkoušíme různé přístupy a uvidíme...“, nakloní hlavu ke straně způsobem, na kterém je hned vidět, že si ho nacvičila, ale přesto působí zvláště příjemně, „... uvidíme, co u vás zabere nejlíp, Maddie.“

Přikývnu. Vlasy, které si češu přes levou stranu obličeje, se asi poodhrnuly. Ta žena se sice snaží tvářit jakoby nic, ale fascinaci nezapře. Nedivím se. Modřina vybledla, ale to ostatní pořád šokuje.

Ztrácím odvahu. Potřebuju, aby to zabralo, jenže psycholožka je jiná, než jsem čekala. Podstoupit terapii psaním pro mě bylo důležité a bůhvíkolik možností se mi blízko domova nenabízelo. Když jsem si doktorku Camillu Jonesovou a její soukromou praxi v Overland Parku vybrala, představovala jsem si dámu v elegantním kostýmu a babičkovských polobotkách. S laskavýma očima. A stříbrnými vlasy.

Tahle žena, tahle Camilla, prohlašuje, že se její jméno rýmuje se slovem Pamela. Cože? Místo „doktorky Jonesové“ jí prý mám říkat Cami J. Na sobě má plandavé květované tričko s odhalenými rameny, volné kalhoty na jógu a kšiltovku. Nechci působit povrchně, ale přesto musím zmínit, že na předku čepice má jeden štras vedle druhého. Na celém předku. Všude. Nezárat na tu čepici je pro mě nejspíš stejně těžké jako pro ni nezárat na můj obličej. Uprostřed čepice trůní štrasová lilie. Dělá mi to starost. Camilla Jonesová se už přehoupla přes šedesátku, i když na svůj věk vypadá zatraceně dobře. Ale upřímně – neprosila jsem se o to, aby moje psycholožka připomínala instruktorku zumbi.

Konečně mi pohlédne do očí. „Maddie?“

„Ano?“ Bůhvíproč zatínám pěsti, povoluju je a znova zatínám. Dřív se mi ze všeho toho psaní pořád vracel syndrom karápního tunelu a tohle jsem dělávala, když mě bolela zápěstí. Přestanu.

„Pojďme rovnou na věc a nejdřív polehoučku. Ráda bych, abyste sepsala dvacet věcí, které ve vás probouzejí úzkost.“ Podá mi list linkovaného papíru a propisovačku. „Snažte se moc nepřemýšlet. Prostě napište, co vás děsí, rozesmutňuje nebo znerвозňuje. To první, co vám přijde na mysl, ano?“

„Dobře.“

1. Když Charlie pláče. Když se Charliemu stane něco zlého.

2. Když Ian v suterénu popíjí vodku. Nebo když se neprobouzí.
3. Když někdo postřílí děti ve škole nebo jen tak postřílí hromadu náhodně vybraných lidí, ale hlavně dětí. A taky nemám ráda zbraně v domě.
4. Když někdo projede s osmnáctikolovým kamiónem po pobřežní promenádě ve Francii a skočí dav lidí.
5. ISIS.
6. Zní to hloupě, ale děsí mě, když jdu někam, kde se potkám s cizími lidmi a oni se chtějí sesednout do kruhu a nutí mě, abych jim vykládala o sobě. Už radši nechodím na dopolední sedánky mamín z Meadowlarku.
7. Když ten chlap z Blízkého východu, co přede mnou ve fitku šlapal na běžeckém pásu, seskočí a jde pryč a nechá tam svůj velký bágel.
8. Když zavolám na psy a oni nepřijdou a já je nemůžu najít. (Asi proto, že se mi to stalo včera večer. Podhrabali se pod plotem, ale žádné auto je našťěstí neporazilo. Tu díru v plotě, kudy se dostali ven, jsem už spravila.)

9. Když moji rodiče nebo Charlie onemocní. Nové smrtící chřipkové viry.
10. Když Ian jede za prací do nebezpečných zemí. Všechno to, co se může podělat.
11. Pohřby. Nemocnice a jezera.
12. Když se Ian zlobí na Charlieho.
13. Že ve vodním parku Disney Lagoon vyrazí z vody aligátor a vytrhne nějakému tátovi z náručí malého chlapečka.
14. Když se mi nekontrolovatelně rozbuší srdce. To se mi obvykle stává, když se mi začne stýskat po Joanně a myslím na to, jak hrozně mě asi ještě pořád nenávidí.
15. Utopení, hlavně po tom, co jsem viděla ty maličké syrské děti, které moře vyplavilo mrtvé na břeh. Nesnáším už jen to pomýšlení a někdy na to myslím celé dny a zdají se mi sny, že se topí Charlie, a někdy se bojím, že se utopí psi. Přílivové vlny.
16. Když vezmu Charlieho do parku a on se mi tam najednou ztratí a nemůžu ho najít.

17. Temnota v některých lidech. Jako v tom chlape-
vi v Německu, co zaplatil nějakému dalšímu, aby
ho kousek po kousku rozřezal na kusy, uvařil si ho
a snědl.

18. Když Charlie pláče.

19. Když musím Charlieho nechat s Ianem.

20. Že je se mnou něco špatně.

Přistrčím papír ke Cami J. Teď, co jsem si ji v těch jejích vy-
pasovaných sedmdesátkových zvonáčích líp prohlédla, jí v du-
chu říkám „Hipísáčka Cami“.

Začne mlčky číst. Řeknu: „Myslím, že jsem se tam opa-
kovala. Mám dojem, že jsem napsala ‚když Charlie pláče‘
dvakrát.“

Zabraná do mého seznamu přikývne. „Opakování může mít
výpovědní hodnotu.“

Po chvíli ke mně vzhledne a tentokrát se nenamáhá s takt-
ností. Putuje očima nahoru a dolů po té poničené klikaté stezce
od mého čela ke rtu. „Bolí to ještě?“

„Když se usměju. Trošku.“

„Proto se neusmíváte?“

„Neusmívám se? Já se určitě usmívám.“ A usměju se, abych
to dokázala.

„Byla jste u plastického chirurga?“

„Ne. Ale časem za ním nejspíš zajdu.“ Pravda je taková, že
jsem odjakživa to, čemu moje babička říkala „*jolie laide*“. Hezká ošklivka. Mám nezvykle světlé šedé oči. Asymetrický
úsměv. A ve tvaru mého obličeje je něco liščího. Nikdy jsem ne-
měla nouzi o mužskou pozornost, ale vím, že moje přitažlivost

pramení z toho, že vypadám zvláště. Ještě jsem se nerozhodla, jestli se mi moje čerstvá jizva líbí, nebo ne. Když se na sebe dívám do zrcadla, občas si říkám, že tohle je mnohem upřímnější obal pro to, co se skrývá vespod.

Cami J přikývne a oči se jí zarosí mateřským soucitem. Poklepe prstem na můj papír. „Máte značný sklon k tomu, čemu říkáme ‚katastrofizace‘.“

„Takové slovo slyším poprvé.“

„V dnešní době, kdy se na nás neustále valí špatné zprávy, je to čím dál běžnější. Iracionální strach z katastrofy. Je snadné nadhodnocovat pravděpodobnost, že vás nebo vaše blízké potká nějaká naprosto výjimečná tragédie.“

Napadne mě povědět jí, že se s výjimečnou tragédií důvěrně znám, ale radši si to nechám pro sebe. Prostě jen řeknu: „Nehodý se stávají. Kdykoli se může stát cokoli.“

„Cokoli? Aligátoři?“ S úsměvem se předkloní a mrkne na mě. „Němečtí kanibalové?“

Pokrčím rameny, ale pak už se neubráním smíchu. Němečtí kanibalové!

„A děje se s vámi ještě něco,“ řekne a podobnost s instruktorkou zumby se rázem vypaří. Cami J se teď tváří hrobově vážně. „Pověděla byste mi něco víc o svém vztahu s Ianem? Je to Charlieho otec?“

Přikývnu. Aby bylo jasno, strašně ráda bych jí o Ianovi pověřila všechno. Namouduši, protože je to úžasný příběh. Ale z nějakého důvodu ze sebe najednou nedokážu vypravit ani slovo; pomyšlení na to, co se z Iana stalo, je na mě moc. Zčistajasna jsem paralyzovaná, z mého jazyka se stala slizká ryba, co mi ucpává pusku, nos mám plný hutné vody. Občas se mi to stane. Vybaví se mi, jak vezím tam dole, obličej jen pár centimetrů pod hladinou, oči mi lezou z důlků a vzduch je tak blizoučko a tolik mě láká, že otevřu pusku a nadechnu se...

Voda se mi vhrnula do úst a krkem dolů. Přemohla mě a bylo to. Všechno se změnilo.

„Kudy se jde na toaletu, prosím vás?“ vypravím ze sebe a vstanu. „Asi budu zvracet.“

MADDIE

2001

Charlieho otec. Moje životní láska. Ian.

Počkat. Nechte mě začít od začátku.

Páchala jsem dobro. Hodně mých přátel ho páchalo taky. Žila jsem tenkrát v části světa, která většině turistických průvodců nestojí za zmínku. Kdyby ano, použili by fráze jako „zpustošená válkou, zbídačená, nerespektující zákon“. Všechny ty tři charakteristiky by mým uším lahodily. Vzrušovalo mě žít „v nejtemnějším, nejzapomenutějším koutě Evropy“, jak se tomu občas říkalo. A tak jsem uprostřed té své dobrodinecké fáze učila chudé studenty anglicky v jedné odstrčené zemi bývalého sovětského bloku, v končinách, kterým se souhrnně říká Balkán.

Základnu jsem měla v Bulharsku a moje nejlepší kamarádka Joanna žila v sousedním státě, v prakticky neznámé, ale výbušné Makedonii.

S Ianem jsem se poprvé potkala na jedné charitativní akci. Zní to nudně, že? On nebyl nudný ani náhodou.

Byli jsme v Ochridu, turistickém letovisku několik hodin cesty na jih z makedonského hlavního města Skopje, kousek od řeckých hranic. Zchátralost mu dodávala na půvabu.

Kamenné domky natěsnané na kopci shlížely na sluncem zalité vody jezera. Na vršku kopce, směrem na jih k Řecku, stál dokonale pohlednicový kostel svatého Jovana Kanea, původem ze třináctého století, a tak krásný a poklidný, že kontrast s rozbroji v městečku přímo bil do očí. Nebýt hmatatelného napětí mezi lidmi pohybujícími se v klikatých uličkách a na náměstích, mohl Ochrid být malebný a příjemný. Místo toho se dovolenková destinace hemžila zastánci dvou zneprátených náboženství a mně připadalo, že každý na každého hledí se směsicí podezření a krvežíznivosti. Země stála na pokraji občanské války.

Benefiční akce ve prospěch Červeného kříže sestávala z „večeře a zábavného představení“ v sešlé taverně nebezpečně posazené na vodou nasáklých dřevěných pilotech nad bahnitým břehem jezera. Joanna pracovala se ženami a dětmi v uprchlických táborech po celé Makedonii. Její washingtonská šéfka Elaine ji požádala, ať se té charitativní akce zúčastní, a dala jí dva lístky. Joanna mě poprosila, ať za ní o víkendu přijedu na návštěvu a jdu tam s ní jako doprovod.

Když se Jo nudila nebo byla nervózní, měla ve zvyku zaplést si vlasy. Teď se hrbila nad vodkou s tonikem, pletla si cop a oříškovými očima přejížděla ostýchavé intelektuály potulující se kolem společných stolů a váhající, kam si sednout. „Teda řeknu ti,“ prohodila, „že zabíjet čas bysme mohly i jinde. A bavit se u toho daleko líp.“

„Pije se tu zadara,“ připomněla jsem. Ale bylo mi to fuk.

„Vypadnem, co říkáš?“ navrhl, náhle ožila a oči se jí rozsvítily.

„Jestli z toho nebudeš mít průšvih,“ upozornila jsem, i když s neskrývanou ochotou prásknout do bot.

Celá schlípla. „Možná bych ho měla. Ale když mi pomůžeš zdvořilostně olíbat aspoň pár nejdůležitějších hňupů, snad bysme se mohly vypařit tak za hodku.“

Vtom vkračeli dovnitř tři muži, jeden z nich hodně vysoký a přinejmenším z dálky neskutečně hezký. Naklonila jsem se k Joanně a zašeptala: „Máš ho na seznamu? Nabídla bych se jako dobrovolnice.“

Zvrátila se na židli dozadu a rozchechtala se. „Ani náhodou. Ručím ti za to, že ho vidím poprvý v životě.“

„Moment,“ všimla jsem si mužových společníků. „Není tamhleto tvůj kámoš Bejk z Buranova? Ten z americký ambasády?“

„No jasně, že je to on,“ vyhrkla Joanna, vstala a zamávala na to trio, ať jdou k našemu stolu.

Bejk z Buranova jsme přezdívaly panu Bucku Snyderovi, kníratému americkému vojenskému atašé s králíčími zuby, se kterým Joanna občas probírala bezpečnost svých uprchlických táborů. Překřtily jsme ho tak po jednom dlouhém opileckém tahu, kde se s protahovanou jižanskou výslovností celou noc chvástal, že „těm balkánskej m ženskej m všechno jedno, chlape. Je fuk, co říkáš. Je fuk, co děláš. Jakmile vytašíš Velkej modrej, hnedka si vrzneš.“ „Velkej modrej“ říkal svému americkému pasu.

Tvářily jsme se lhostejně, ale sledovaly jsme každé hnutí těch tří a čekaly, jestli si k nám opravdu přisednou. Joanna se dotkla mojí paže. „Dík, že jsi přijela. Jsem hrozně ráda, že tu nejsem sama.“

Před odjezdem jsem dost váhala, jestli mi zrovna tahle příležitost stojí za to, abych kvůli ní lezla do toho příšerného autobusu. Nesváry mezi makedonskou křesťanskou většinou a rostoucí muslimskou menšinou nedávno vyústily v eskalaci násilí, a jako všude jinde v regionu, i tady se nad tichými horskými vesnicemi vznášel opar nenávisti a zloby podobný průmyslovému smogu. Makedonie už nebyla bezpečná pro nikoho.

Ne že by mě Joanna musela bůhvíjak přemlouvat. Navštěvovala jsem ji hrozně ráda a říkala jsem si, jakou máme kliku,

že jsme po studiích obě skončily ve východní Evropě. Znamenalo to ale pro mě nepohodlnou pěti- až osmihodinovou jízdu autobusem, podle toho, jak dlouho nás zdržovali na hranicích. A byla jsem utahaná z práce.

V Bulharsku mi končilo čtrnáctiměsíční Fulbrightovo stipendium, v jehož rámci jsem učila angličtinu na univerzitě v Sofii a přitom psala knihu z oblasti literatury faktu. Moje dny sestávaly z psaní, cestování a výuky a většinou jsem byla naprosto spokojená.

S Joannou Jasinskou jsme se potkaly na středoškolském letním výměnném pobytu ve Španělsku. Spojoval nás zájem o jazyky, o randění se španělskými kluky na diskotékách, o ruské a německé filozofy a kapelu The Cure. V době, kdy jsme se seznámily, jsme obě toužily dotáhnout to na tlumočnice a často jsme se spolu bavily míchanicí různých jazyků, které jsme studovaly, čímž jsme odpuzovaly a vytáčely ostatní. Dlouho jsme neměly jiné kamarády než sebe navzájem.

Joanna získala diplom z mezinárodních studií a stala se humanitární pracovnící, já se dala na žurnalistiku. Nakonec nás to obě přitáhlo k práci a studiu v bývalém sovětském bloku, kde jsme mohly využít znalost slovanských jazyků, a během uplynulého roku jsme jedna druhou navštívily víc než desetkrát. Vlky osamělosti jsme nechávaly výt před branami.

Bejk z Buranova a jeho dva společníci prohodili tu a tam s někým pár slov a mířili přes restauraci naším směrem. Když se vyloupili z přitímní u vchodu a popocházeli blíž, mohla jsem si je líp prohlédnout. Bejk nikdy nevynikal krásou, ale vedle těch dvou působil ještě králíkovitěji než jindy. Byli vysocí, se širokými rameny a úzkými boky. Jeden byl andělský blondák s kudrnatou hřívou a ohromnými modrými očima jako z kreslených filmů pro děti. Mě a Joannu ale okamžitě upoutal ten druhý. Měl báječnou figuru, výrazný důlek na bradě a ramena jako vzdouvající se kopce. Při chůzi upíral zrak na jezero za oknem, jako

by byl ztracen v myšlenkách, anebo jako by tu byl sám. Ztělesnění nebojácnosti.

Hnědé vlasy měl po stranách sestříhané nakrátko a na temeni rozcuch. Oblečený byl v tmavých, úhledně přiléhavých džínách. Jeho hrud... Ta brala dech dokonce i pod tou příšernou meruňkovou košilí. Na té košili bylo cosi chlapeckého, jako když se malý kluk vyfikne na školní muzikálové představení. Jeho klasické rysy by líp vynikly na černobílé fotce, kde by seděl na zahrádce nějaké francouzské kavárničky nad espressem. Mladistvost k němu neladila a vzpomínám si, že mi blesklo hlavou, že kdyby se v tom meruňkovém ohozu objevil v mémrodném Meadowlarku v Kansasu, do pěti minut by ho tam zmalovali namodro.

Bejk při představování tak hulákal, že jsem z toho vydedukovala, že se už stihl opít. „Iane a Petere, seznamte se s Joannou a...“

Ukázal na mě a luskl prsty.

„Madeline,“ vypomohla jsem mu.

„Správně. Už si vzpomínám. Ian a Peter pracují pro britského velvyslance. V jeho nové ochrance. Zrovna přijeli.“

U protější zdi spustil s plnou vervou starý, nejmíň osmdesátiletý harmonikář v otrhaném obleku. Joanna ho musela překřikovat. „Takže vás šéfové taky donutili, abyste v den volna vyrazili na tenhle nerdovský mejdan?“

Bejk z Buranova rozladěně přitakal, ale kudrnatý blondák Peter se k nám naklonil a se vši vážností pronesl: „Po jídle prej přijdou folklórní tance!“

Joanna se rozchechtala na celé kolo a hezká tvář jí potěšeně zružověla. „Ááá. Nikdo vás nepřipravil na to, kolik folklórních tanců budete muset během zdejšího pobytu přetrpět. Dobrá zpráva je, že ne vždycky zní hudební doprovod, jako když podřezávají obětního beránka.“

Peter se zatvářil zmateně. Byl rozkošný. Vazba, a přitom roztomilý. Silák, ale srdečný. Žádný zázrak inteligence.

Joanna ho vzala za paži. „Pojďte si sednout vedle mě. Oficiálně vás jmenuju svým novým oblíbencem.“

Párkrát jsem kradmo střelila pohledem po Ianovi, který se posadil naproti mně. Zdálo se, že je plně zabrán do jídelního lístku a nás s Joannou si vůbec nevšímá. Začeti se do něj, jako kdyby utrpěl smrtelnou otravu a v menu objevil návod na protijed. Takhle zajímavý přece nemůže být jídelní lístek v žádné makedonské rybí restauraci.

Rozhodla jsem se ho naoko ignorovat taky. Za chvilku se sám pro sebe zasmál. Opřel se, zapálil si cigaretu a odložil rozevřené menu na stůl poškrábaný vyrytými čmáranicemi. (Na Balkanu neměli nic proti kouření v restauracích, a když na to přijde, dokonce ani v nemocnicích.) Zadumaně povytáhl obočí a pak s neodolatelným britským přízvukem pronesl: „No, myslím, že to chce kravaty.“

Joanna zareagovala bleskurychle. „V Americe tak formální nejsme. A uděláte dobře, když si zvyknete, že ve zdejších končinách si na upjatost nepotrpí už vůbec nikdo.“

„Jste velice nápomocná. Díky! Jenže,“ ukázal na menu před sebou, „já mluvil o kravatách, co je nabízejí tadyhle.“

„Buď sáhnu po nich,“ pokračoval naprosto vážným tónem, „nebo po místní specialitě, po granátu.“ Předklonil se a upřel na mě oči podobné stromové kůře.

„Tak co říkáte? Kravatu, nebo granát?“

Přišoupl mi jídelní lístek. Okamžitě mi svitlo, že tomu, kdo do anglického menu přepisoval „krevety“ a „garnáta“, se povedly hodně nešťastné překlady. „Za sebe rozhodně volím granát,“ odvětila jsem.

Ian se zatvářil pobaveně. Najednou jsem se viděla jeho očima. Měla jsem na sobě usedlý béžový rolák a po poslední vyučovací hodině jsem si ještě nerozpustila vlasy. Kvůli jídelnímu lístku jsem si nasadila brýle na čtení a teď jsem si připadala až do morku kostí jako staromódní knihovnice, kterou ve mně nepochybně viděl.

„Vážně?“ opáčil. „To bych do vás neřekl. Vypadáte na milou mladou dámu.“

Do tváří mi stoupla horkost. Nasadil krotký úsměv. Poznala jsem mu na očích, že si ze mě utahuje.

„Hezká košile,“ oplatila jsem mu. Podráždil mě, vždyť jsme se neznali.

„Děkuju vám,“ řekl a rychle sklopil oči, aby se podíval, v čem je vlastně oblečený. Pak se nadvzděl a pootočil se s židlí ode mě k Joanně. Zrovna sice trpně snášela jednu z Bejkových historek, ale okamžitě ten přesun postřehla, věnovala Ianovi pohled a letmo se na něj usmála.

Bezzubý dědek harmonikář se snesl na náš stůl jako upíří netopýr na stádo krav a já se začala přehrabovat v peněžence, abych ho ukojila spropitným.

Ian a Peter nakonec odešli, protože Bejk z Buranova prohlásil, že radši půjde někam, kde je to „rajcovnější“. My s Joannou v taverně zůstaly a protancovaly jsme celé hodiny s tím otrhaným harmonikářským dědulou a jeho podobně zanedbanými vnuky, kteří hráli v kapele, co nastoupila po něm.

Takové jsme byly. Tenkrát.

MADDIE

2001

Po dlouhém víkendu u Joanny jsem se vydala zpátky přes hory z Makedonie do Bulharska a zavírala jsem oči, když jsme v autobuse balancovali nad srázy a trmáceli se úzkými silničkami zaříznutými do mohutných skalních útesů. Řidič jel jako obvykle moc rychle a vozovky byly v dezolátním stavu. Ale přesto jsem v půlce té hororové jízdy začala bůhvíproč přemýšlet, jestli a kdy bych se sem mohla vrátit.

Zpátky v Sofii jsem šla s těžkým srdcem odučit svoji úplně poslední hodinu na univerzitě. Můj čas vypršel. Stipendium mi skončilo, stejně jako odpoledne trávená se studenty. Brzy jsem měla odjet domů, a ani trochu se mi tam nechtělo.

Kampusu dominovala obrovská hlavní budova v novobarokním slohu. Přední schodiště vedlo ke čtyřem majestátním sloupům rámuujícím vysoká oblouková okna. Střechu tvořila masivní měděná kupole potažená nápadnou nefritově zelenou patinou.

Vnitřek zdaleka tak působivý nebyl. Kolem malého nádvoří se naskládalo několik pater učeben. Schodiště byla počmáraná graffiti. Bufet nabízel kafe v mrňavých plastových kelímcích a regál přecpaný cigaretami a preclíky. Podle stezky z odhozených kelímků a prázdných pytlíků se k němu dalo trefit

z kteréhokoli místa v budově. Odpadkové koše přetékalý. Chyběl údržbář. Chyběl toaletní papír na záchodě. Chyběly peníze.

A bylo tam zima. Moje učebna se nacházela v nejhorším patře. Většinu zimy jsem učila v kabátě a rukavicích a shlížela na moře kulichů.

Ten rok ve východní Evropě byl naprosto kouzelným obdobím mého života. Když jsem jen tak brouzdala sofijskými ulicemi, sama jsem nevěděla, odkud se ve mně bere ta fascinace lidmi a kulturou téhle opomíjené země.

Kam mi padl zrak, všude byli duchové. Jako ve všech balkánských zemích, i tady byla všudypřítomná černobílá smuteční oznámení s fotografiemi nedávno zesnulých – přilípnutá na telefonních stožárech, připíchnutá ke stromům, nalepená na zdech a na každém volném flíčku místa na autobusových zastávkách. Pod dohledem všech těch okopírovaných mrtvých očí bloumali psi a opilí teenageři se svými kebaby. Před sešlou kavárnou z vlnitého plechu seděli pod reklamním slunečníkem piva Zagorka dva vrásčité muži ve starých flekatých plstácích a hráli na plastovém stolku vrhcáby. Vdechovala jsem vůně Sofie. Grilované maso a papriky, kouřící odpadky, ostrou pronikavou vůni horských borovic, špatně maskované tělesné pachy, květinové trhy a čerstvý popcorn. Nebylo to pro každého, ale já byla do těch zanedbaných, zločinných balkánských ulic zamilovaná až po uši a tohle moje ušmudlané město se teď hodlalo vytrhnout z mého zoufalého objetí. Dala bych všechno na světě, jen abych tu mohla ještě aspoň chvíli zůstat.

Když už se stmívalo, nastoupila jsem do polorozpadlé tramvaje a odjela domů do centra. Jen co jsem odhodila klíče na konferenční stolek, pronikavě se rozdrnčel telefon s otočným číselníkem – aparát, který jako by vypadl z němému filmu nebo muzea. „Haló?“

Byla to Caroline, redaktorka z turistického průvodce Fodor's, která si mě kdysi coby čerstvou absolventku univerzity

najala, abych napsala několik kapitol o Španělsku. „Konečně pořizujeme samostatné edice pro jednotlivé východoevropské země,“ oznámila.

Bylo to nejmilejší překvapení, jaké jsem do té doby zažila.

Nabídla mi, ať pro jejich vydání cestovního průvodce na rok 2003 zpracuji Bulharsko. Honorář nebyl na americké poměry žádná sláva, ale v nízkonákladovém Bulharsku? Dostalo se mi klíču ke království. Procestuji každý kout svojí milované adoptivní vlasti a všechny výdaje budu mít hrazené. Byla polovina května a začátek nádherného balkánského léta. Bulharsko, to jsou dlouhatánské nedotčené pláže a dechberoucí hory zvoucí k pěším túrám. Může za mnou jezdit Jo a budeme trávit víkendy v Sozopolu, ona si zaplave a já si budu na pláži číst. Čekají nás piknikové stoly prohýbající se pod šťavnatými jehněčími kotletami, rajčatovými a okurkovými saláty a křupavými hranolky obalenými ve strouhaném sýru feta. Budeme chodit bosky, opálíme se dohněda a zpihováíme a budeme popíjet domácí bílé víno ve starobylých zapadlých rybářských vesnicích, kde na turistu nenarazíš.

Můžu tu zůstat. Bylo to ryzí štěstí. Ryzí svoboda. Zavolala jsem Joanně a zvěštovala jí tu novinu. „Takže nakonec nemusím domů, až mi stýpko skončí,“ jásala jsem. „Budu mít spoustu času, abych tě navštěvovala. Mám laptop, můžu psát odevšud. Máme před sebou celé léto, než budu muset odjet.“

„Jupíí!“ zavýskla do telefonu, div mi nepraskl bubínek. „Páni! To je nejsuprovější zpráva roku. Gratuluju, holka!“

Další večer jsem postávala na chodníku před bytem s panem Milovem, svým věkovitým sousedem posetým jaterními skvrnami. Klábosili jsme, dopodrobna rozebírali příšernou drahotu chleba a jogurtů a já se krůček po krůčku přesouvala ke vchodovým dveřím, když vtom vedle nás zastavil černý mercedes.

Pan Milov měl působivá obočí podobná stříbrným housenkám a ta mu teď poplašeně vystřelila vzhůru. U spolujezdce sjelo okénko, vykoul muž v čapce a tmavých brýlích a se silným východoevropským přízvukem požádal: „Nastoupíte si laskavě, slečno Brandtová?“

„Nenastoupím,“ rozesmála jsem se nahlas. Pak jsem si všimla, že pan Milov je k smrti vyděšený a lapá po dechu.

Chytila jsem ho za paži, ale než jsem stačila cokoli říct, zadní dvířka se rozlétla a z nich vykoukla Joanna s láhví šampaňského v ruce. „Promiň,“ zavolala a vyskočila z auta. „Není mu nic? Není vám nic? Mělo to být překvápko pro Maddie! Oslavujeme, že zatím nemusí jet domů! Hrozně se omlouvám.“

Zvedla šampaňské do výšky a s rozpačitým, provinilým úsměvem zopakovala: „*Iznenada!* Překvapení!“

Pan Milov se vzpamatoval, s rukou přitisknutou k srdci se odšoural a něco si mrmlal pod vousy.

Hodinu nato jsme se s Jo rozvalovaly u rohového stolku v restauraci hotelu Sheraton, popíjely koktejly Bellini a ládovaly se hovězím carpacciem a uzeným lososem.

„Dlužila jsem ti návštěvu,“ nabrala Jo kousek lososa na vidličku. „Mám pořád hroznej fofr. Poslední dobou jsi jezdila víc ty za mnou. Autem to vlastně ani není tak daleko. Pět hodin. Ani ne. Brnkačka. A upřímně řečeno, je fajn vypadnout od všeho toho vzteku a nenávisti a zaflámovat si tady s tebou. Ten losos je ňamka.“

Jedním dechem na mě vychrlila svůj plán, že už pro nás zařídila, že si v létě zajedeme do Černé Hory a strávíme týden na pláži v Budvě.

„Moje kámoška Ana nás zkontaktuje s kamarádem, co na léto pronajímá svůj kvartýr a stěhuje se k bezzubému strejdovi pod most nebo tak něco. Je odtamtud nádherná vyhlídka. Ana mi poslala e-mailem fotku, ukážu ti ji, až se vrátíme k tobě

domů. Vážně, Maddie, je to tam úžasný, a když tady teď zůstáváš, nemusím tam jet sama! Mám dovču od šestýho srpna do –“

Do blaženého drmolání jí zabzučel telefon. Zmlkla, teprve když ho otevřela, a její výraz se rázem změnil. Měla na čele viditelnou kolmou žilku, a kdykoli se rozrušila, ta žilka se jí nalila krví. Teď v ní viditelně tepalo. Roztřásl se jí ruce. „A do prdele.“

„Co je?“

Zaklapla telefon a svěsila hlavu.

„Co se stalo?“ dožadovala jsem se.

Vzhlédla a zhluboka si povzdechla. „Musím zpátky do tý zasnávané Skopje.“

„Cože?“

„Moment.“ Rychle zavolala řidiči a mávla na číšníka, ať přinese účet. „Promiň. Nemůžu tady zůstat.“

„Co se stalo?“

„Na řeckých hranicích nám zadrželi dodávku dětských výživ a plínek pro uprchlíky ve Stankovaci.“

„Ale vždyť je víkend. Copak to nepočká do pondělka?“

„Kdybych o tu dodávku přišla, stálo by to tisíce dolarů,“ vysvětlila a hledala v kabelce peněženku. „A makedonská policie se ji snaží zkonfiskovat. To by znamenalo, že ji už nikdy neuvidíme.“

„Proč by to dělali?“

„Protože nějaký polda na hranici ví, že existuje bláznivá Američanka, která jim zacáluje, aby tu dodávku pustili.“

„To jako ty?“

„Mno.“

„Ty se chystáš podplatit policajta?“

„Jo,“ prohlásila jakoby nic a kopl do sebe zbyteček šampaňského.

„Panebože,“ uteklo mi.

„Panebože,“ napodobila mě a rozesmála se. „To je v pohodě, Maddie. Tak se to dělá.“

Vrátily jsme se ke mně domů taxíkem. Když házela svoje věci zpátky do tašky, sbalila jsem si taky. Všimla si toho a řekla: „Tebe s sebou vzít nemůžu.“

„Proč ne?“

„Tentokrát by to byl blbej nápad.“

„S učením jsem skončila a s prací pro Fodor's začínám až za čtrnáct dní. Dřív to ani nejde. Dovol mi jet s tebou.“

„V Makedonii je to čím dál horší. Masakry. Bombové útoky. Americká vláda vydala varování, že tam nemáme cestovat.“

„Ty tam přece žiješ!“

„Já musím. Neblázní!“

„Jedu taky.“

Natáhla se ke mně a vzala mě za ruku. „Děkuju.“

První úsek cesty trávil Joanna tím, že posílala textovky o situaci spolupracovníkům. Když jsme nechaly hraniční přechod za zády, myšlenky se mi roztoulaly. Rodiče budou zuřit, že jsem vzala tu práci pro Fodor's a zůstávám ve východní Evropě. Ale babičce Audrey to nejspíš udělá radost. Taky ji deptalo nemastné neslané dospívání na Středozápadě, v malém univerzitním městečku plném akademiků a přistěhovalců. Ale ve škole se naučila francouzsky a od prarodičů německy.

Když mi bylo třináct, vytáhla mě na pouť po francouzských architektonických památkách a zaměřila se na stavby Le Corbusiera. O sobotách mě brávala do Nelson-Atkinsova muzea umění a nutila mě opakovat: „I když je Nelson-Atkinsovo muzeum v Kansas City vyhlášené hlavně rozsáhlými sbírkami asijského umění, odjakživa jsem obdivovala zejména překrásné východní křídlo, kde jsou evropské malby Caravaggia, El Greca, Degase a Moneta.“

Byl to jeden z mnoha předem natrénovaných názorů, o které jsem se měla podělit se vzdělanými kultivovanými lidmi, se kterými mě na našich toulkách seznámí. Pamatuju se, jak jsem po jednom takovém výletu do Nelson-Atkinsova muzea seděla proti ní

u lehkého oběda. Bylo to u jejího nejoblíbenějšího rohového stolu v soukromém Carriage Clubu. Upíjela jsem čaj, ignorovala lákavý košíček s chlebem a nimrala se v salátu, jak mě to naučila.

„Se Sarou je potíž v tom,“ spustila o mojí sexy sestře, „že nikdy nezažila, co je to zlomené srdce. A Julie... Nu, Julie je velmi bystrá. Ale knihomolsky bystrá, jestli mi rozumíš. Zato ty, drahoušku,“ se zuřivou ctižádostí na mě upřela svá malá šedá očka, „ty jsi celá po mně. Ten typ, co se chce postavit světu. Lidi jako my? Nehrajeme podle pravidel. Mí prarodiče by řekli, že jsi *übermensch*. Pozoruhodná.“

Sevřela jsem její žilnatou ruku ve svých, naklonila se k ní a spiklenecky jsme se na sebe usmály. Možná jsem pozoruhodná byla. Tvrdila mi to a já byla svolná zjišťovat, jestli to tak je. A skrz naskrz nepozoruhodný Kansas v mojí budoucnosti nefiguroval. Rodiče o tom neměli tušení, ale ke stěhování zpátky domů jsem se nechystala.

Zčásti kvůli tomu rozhovoru s babičkou Audrey jsem začala na pravidla nahlížet jako na nezávazná vodítka, vysmívat se nebezpečí a flirtovat s katastrofou. Myslím, že jsem se jako Ikarus nechala unášet euforií až příliš blízko ke slunci.

Ikarova křídla byla falešná, poslepovaná z vosku a perí. Měl mít víc rozumu. Roztála mu a shořela. Zřít se z nebeských výšin do nekonečného moře a utopil se.

Řidič Stojan si vpředu pootevřel okénko a zapálil si. Řídil jen jednou rukou. Jeli jsme po zanedbaném úseku dálnice, hrbolatém a tmavém. V protisměru se valily kamióny a námi cloumaly náporu zvěřeného vzduchu.

Stojan začal předjíždět nějakého loudala. Z dálky zlověstně poblikávaly reflektory blížících se vozů. Rádio vyhrávalo na celé kolo.

Pohlédla jsem na Joannu. Ospale se na mě usmála a zavřela oči. Udělala jsem totéž.

Když jsme se probudily, měly jsme už hory za sebou.

MADDIE

O devět týdnů dříve

Ian je v Nigérii, stará se o partu hasičů z firmy Boots & Coots, která se připravuje uhasit obří požár ropného vrtu u Port Harcourt, kde se před měsícem odpálil sebevražedný atentátník. Uhasit požáry vrtů může trvat týdny a pak probíhá rozsáhlá sanace. Ian mi tvrdil, že odjíždí na devadesát dní, ale pravda je taková, že nemám ponětí, kdy se vrátí domů.

Mám namířeno ke Cami J a přemýšlím, jestli při dnešním sezení dojde na další seznam věcí, kterých se bojím. Jestli ano, tentokrát se na něm ocitnou nigerijští džihádisté z Boko Haram a jejich fanatický vůdce. Včera večer se mihl v televizi a já si ten záběr šestkrát vrátila. Přežvykoval žvýkačku a škodolibě označoval: „To byste neuhádli: unesl jsem vaše holky!“

Dívala jsem se na ten zpravodajský šot znova a znova a myslela na těch dvě stě dívek, které jen tak unesli. Tak to dneska ve světě chodí. Důsledky veškeré žádné. A právě v těch končinách je poslední tři týdny Ian a ještě nějakou dobu tam zůstane.

S Ianem na cestách a rodiči na návštěvě u sestry v St. Louis mi nezbyvá než odvézt Charlieho do Dětského klubu YMCA a nechat ho tam ty dvě hodiny, které potřebuju, abych dojela do Overland Parku, odbyla si sezení a vrátila se domů. Nemůžu

najít jeho boty a Charlie nemůže najít svůj speciální superhrdinský náramek z padákové šňůry, který mu vyrobil Ian. Nabíráme zpoždění.

Couvám z příjezdovky jako šílená a málem přejedu svého souseda Wayne Randalla. Wayne dřív pracoval u firmy Heritage Tractor and Trailer, ale už je v důchodu a tráví valnou část dne sázením stromů, přistřihováním živých plotů a aranžováním důmyslných svátečních dekorací kolem domu s až dvouměsíčním předstihem. Stojí mému autu doslova za zadkem, takže musím úplně zastavit. Před čtyřiceti lety strávil tři týdny na anglickém pobřeží a hltá filmy od Monty Pythonů. Ať je se mnou Ian, nebo ne, Wayne nikdy nezklame a pokaždé mě srdečně zdraví s otřesnou imitací britského přízvuku.

„Maddie,“ křikne vedle mého okénka a zuřivě opisuje rukou kruhy, jako by točil klikkou. Charlie se zaujatě předkloní. Wayne měl být klaun.

Poslechnu a stáhnou okénko. Strčí ruměný obličej dovnitř a zahuláká: „Krásný ráno, děvenko. Dobřej den celej den!“

„Promiňte, Wayne, ale nemám čas,“ omluvím se. „Jedu pozdě na schůzku.“

„Ahá,“ přikývne, ale neustoupí ani o píd. „A jakpak se má náš capart?“ Vycení na Charlieho velké zahnědlé zuby.

Charlie se zamračí. „Nejsem žádnéj capart.“

„Protože už jsi velkej?“

„Protože necapu. Chodím jako vy.“

Wayne se plácne do stehna, připadá mu to ohromně legrační. „Ten mě ale utřel, co?“

„Je to pravda,“ stojí si Charlie příkře na svém. Nastaví Wayneovi před oči holé zápěstí. „Koukejte, ztratil jsem náramek.“

„Kluci náramky nenosej,“ dobírá si ho Wayne a mrkne na mě.

Charlie se na sedadle napřímí a zrudne. „Nosej. Je z padákový šňůry a vojáci je nosej a můj táta taky.“

„No dobře, dobře,“ kaje se Wayne. „Já jenom –“

„Udělal mi ho táta. Vy o tom nic nevíte, protože nejste voják.“

Waynovi přeletí obličejem temný mrak a zacuká mu víčko. „To ti táta říkal? Že Wayne Randall nešel do války? Říkal ti to?“

Spustí o tom, jak se snažil narukovat, jenže já už prostě nemůžu otálet. „Nezlobte se, Wayne. Měla jsem vám říct rovnou, že jsme objednaní k doktorovi a máme zpoždění.“

„Tak to promiňte. Honem jedte,“ řekne a ustoupí. Rozjedu se a ve zpětném zrcátku ho vidím, jak stojí se svěšenýma rukama a škaredí se. Trochu si to vyčítám, ale dneska vážně nemůžu našemu starému sousedovi dopřát tolik času, kolik by si přál. S Charliem u něj v garáži často trávíme celou věčnost a pozorujeme ho, jak vyrábí ptačí budky.

Když Charlieho vysadím, ujíždím zemědělskou krajinou na sever po silnici, která Meadowlark spojuje s nejjihnějšími předměstími Kansas City a izolovaným blahobytným Overland Parkem. Minuty ubíhají a shnilé překližkové stodoly, kůlny, slunečnice a hromady harampádí ustoupí zvlněným, pečlivě upraveným trávníkům lemovaným čerstvě natřenými bílými ploty.

Domy ve čtvrti, kde bydlí Cami J, jsou hezčí než ty u nás. Ian chtěl koupit dům tady, ale já ho přemluvila, že Meadowlark je bezpečnější investice. Nechtěla jsem, abychom měli tolik peněz vázaných. Chtěla jsem, aby jich zbylo dost na dovolené, chození do restaurací a za zábavou. Pět minut nato jsem otěhotněla. S lehkovážnými plány byl konec. Ale Charlie... roztomilý, přítulný Charlie s tvářemi jako jablíčka, neohrabaným mazlením a uslintanými polibky stojí za každou oběť.

Když vklopýtám po schodech na verandu Cami J, mám jen dvě minuty zpoždění. Otevře mi dokořán a se svými rozevlátými vlasy ve stylu sedmdesátek, kalhotami na jógu a průsvitnými barevnými šátky vypadá ve dveřích jako kříženec rockera Davida Lee Rotha s motýlem. Čekala na mě. „Měla jste mít sezení v pole-dne,“ řekne a já se kajícně chytím za hlavu. Jsem nemožná.

„Dělám spoustu chyb,“ omlouvám se. „Je mi z toho trapně. Uložím slaninu do kredence. Postavím elektrickou konvici na sporák a celý dům smrdí po spálené gumě a –“

„Šššš,“ položí mi konejšivě paži kolem ramen. „Vždyť jste prodělala traumatické poranění mozku. Dopřejte si klid. Některé ty hlouposti dělám taky, protože jsem roztržitá. Jste v pořádku, Maddie, a dál se zlepšujete. Staráte se sama o tříleté děcko. To není snadné. Pojdte dál a já vám uvařím čaj.“

Brečím málokdy, ale když už, tak většinou proto, že je na mě někdo hodný. Vybrečím se, když mi Cami J vaří čaj, a hned se cítím daleko líp. Usnesu se, že svoji ujetou hipísáckou zumba psycholožku se štrasy na kšiltovce bezvýhradně miluju. Zaplavuje mě vlna citu a jsem si skálopevně jistá, že když se na mě dívá, vidí doopravdy mě. Mě, Maddie, a ne můj znetvořený obličej.

„Takže ty fotky jste taky zapomněla,“ řekne, jakmile se s čajem usadíme v její ordinaci.

„Vybrala jsem je. Položila jsem si je v kuchyni na stůl. Jenže pak si Charlie někam zabordelil boty a nabrali jsme zpoždění a... ano, zapomněla jsem je.“

„To nic,“ uklidňuje mě. „Nic si z toho nedělejte. Sice jsem dneska chtěla začít deníkovým psaním o těch fotografiích, ale můžeme zkusit něco jiného. A nebudete potřebovat nic než svůj blok a pero.“

Vyčkávavě se na mě podívá a já se zděším. „Že vy jste zapomněla i na to, že si máte nosit blok a pero?“

„Zapomněla.“

„Dokážete aspoň najít cestu domů?“ zeptá se žertem.

„To doufám. Doufám, že nezapomenu vyzvednout Charlieho.“

Zlomek vteřiny je ticho a pak řekneme obě naráz: „To už není legrace.“

Rozesměju se na celé kolo a dost mě to bolí, ale přitom je to bezva. Cami J vstane a dojde ke knihovně, kde má štos spirálových

bloků. Prohrabe se jimi a otočí se ke mně s rošťáckým úsměvem. Na deskách bloku, který pro mě vybrala, je fotka blaženého kotěte s tlapkami dvou různých barev. Stojí tam: „Život je příliš krátký, aby se člověk trápil tím, že si nevzal stejné ponožky.“

„Tu máte,“ řekne vesele. „Podepište si ho. Odted' budete u mě v ordinaci používat tenhle. Bude váš a já vám ho tu nechám, takže bude vždycky po ruce. A vaše zápisky vám okopíruru, abyste si je mohla vzít domů a podívat se na ně, kdy budete chtít. Vyhovuje vám to?“

„Děkuju vám, Cami J.“ Vezmu si od ní blok.

„Takže po vás chci tohle: napíšete někomu dopis. Někomu živému nebo mrtvému, to je jedno. Třeba vaší babičce. Nebo Charliemu. Nebo Ianovi. Může to být kdokoli, komu se nebojíte svěřit. Kdo vás pochopí. Není pro mě důležité, komu napíšete, ale obsah dopisu. Jasně? Chci, abyste napsala o problémech, se kterými se potýkáte, především o tom problému, který vás přiměl vyhledat moji pomoc. Vyličíte tomu člověku, co se děje, ano? Adresát ten dopis nedostane, pokud si to nebudete přát. Neuvidí ho nikdo jiný než já, takže klidně můžete být až brutálně upřímná, jak jen sama sobě dovolíte.“

„Tohle mi připadá mnohem těžší než minule.“

„Trochu těžší to je. Ale ne o moc.“

Zavřu oči a zamyslím se. Máma. Táta. Julie. Sara. Ne. Ian? Ne. Někdo, kdo mě pochopí, tak to říkala.

Přitáhnu si blok a skloním se nad ním.

Milá Jo,

musí se ti nechat, že je evidentně pod tvoji úroveň přidat se na Facebook. Nemám ponětí, co poslední čtyři roky děláš. Čtyři roky. Tak je to dlouho, co jsme spolu naposledy mluvily.

Je mi to fakt líto. Volala jsem ti, abych ti řekla, že jsem těhotná. Chtěla jsem, abys přijela na návštěvu. Chtěla jsem, abychom nechaly všechno špatné za sebou a zase se přátelily.

A ty jsi mi zavěsila.

Vím, co cítíš vůči Ianovi, a vím o těch „strašných věcech“, které podle tebe udělal. On to vypráví jinak, ale upřímně řečeno, už je mi to jedno. Minulost je minulost. Měla jsi za mnou přijet. Já bych to pro tebe udělala. Vážně. Protože jsi nejlepší kamarádka, jakou jsem kdy měla, a vím, že druhou takovou už nikdy mít nebudu.

To mě přivádí k důvodu, proč ti píšu – tobě, která mi opravdu rozumíš. Tak tedy; stala se mi nehoda a od té doby mám potíže. Nešikovně jsem upadla. Určitě tě to nepřekvapí, protože jsi mě viděla o něco zakopávat v jednom kuse, vid'?

Tentokrát jsem spadla a rozbila si hlavu, když jsme s Ianem kempovali v Coloradu. Šla jsem na záchod a nevzala si čelovku, takže jsem neviděla, kam šlapu. Předtím jsem pila, ale to už sis jistě domyslela. Od té chvíle se mi všechno topí v mlze. Střípky toho, co se stalo, mi pomohl poskládat Ian.

Vrátila jsem se do kempu celá od krve a Ian vytáhl lékárničku a ošetřil mě. Chtěl mi ránu zalepit náplastí, ale pak uviděl, že je na to příliš vážná. Mám štěstí, že jsem nepřišla o oko. Ian se rozhodl, že to sám nezvládne a že bude muset zavolat sanitku.

Nebudu tě nudit podrobnostmi ze zbytku večera, ale nemohl jet na pohotovost se mnou, protože ve stanu spal Charlie a nechtěli jsme ho děsit tím, jak vypadám. Točila se kolem mě řada sestřiček a doktor mě sešel. Řekl mi, že až mě pustí domů, budu potřebovat plastickou operaci. Taký povídal, že se mnou chtějí mluvit dva policisté.

Policii zajímalo, co Ian dělal v armádě a soukromé bezpečnostní společnosti. Ptali se, jestli se spolu hádáme. Jestli pije, a jak moc. Tvrdili mi, že moje zranění neodpovídá pádu a že mě někdo praštil kamenem nebo klackem. Já tvrdila, že se pletou. Nakonec se mě zeptali, jestli na svojí verzi trvám, a já řekla, že ano.

Odmítla jsem céťáčko, protože máme mizerné pojištění a bylo mi jasné, že i tak už nejspíš budeme platit tisíce dolarů. Dali mi recept na antibiotika a hydrokodon a zavolali mi taxík. Cestou domů jsem se vyfotila telefonem. Divím se, že mě nechali z té venkovské pohotovosti odjet ve tři ráno s půlkou obličeje nadrané a s dvaceti stehy od čela přes oční víčko a celou tvář. Divím se, že nikdo neřekl ani popel, když mě nemocniční recepční uprostřed noci posílal zpátky na tábořiště uprostřed divočiny v otráskaném nelicencovaném taxíku s nabručeným šoférem.

Od té noci mívám panické záchvaty a žiju ve skoro nesnesitelné úzkosti. Nemůžu koukat na zprávy. Po každé příšernosti, která se stane –

a teď to najednou vypadá, že se hrozné věci dějí každý druhý den –, mám pocit, že musím popadnout Charlieho, zalézt si s ním do postele a spát a spát, nehnout se od něj ani na krok a přimět ho, aby zůstal se mnou potmě v posteli, pod peřinou a v bezpečí. Víím, že to není normální. A ty víš, že dřív, v naší společné minulosti, jsem taková nebyla. Prožila jsem si krušné časy už jednou, v New Yorku, po tom, co jsme se my dvě přestaly stýkat. Bylo to pár zlých let, ale ne takhle zlých. Je pro mě čím dál těžší fungovat. Potřebuju být dobrá máma. Něco je hodně, hodně špatně. Moje psychologka se mi pokouší pomoci rozklíčovat, o co běží. Tenhle dopis k tomu všemu patří.

Předevčírem jsem řekla Charliemu: „Pojď večeřet, jsem přejedená. Teda hladová.“ Stává se mi to pořád. Nesprávně volím slova. Jako by se mi v hlavě něco vypnulo. V kalendáři si dělám poznámky ke špatným dnům. Připadám si jako blázen, a navíc jako v nějakém mraku. Nevidím skrz něj ven.

O nás dvou: podívej, víím, že jsem udělala špatnou věc. Víím, že tvoje práce byla čím dál nebezpečnější a vymykala se ti z rukou a že jsi taky měla zdravotní problémy. Potřebovalas mě, abych ti byla dobrou, spolehlivou kamarádkou, a co jsem udělala? Brala jsem si všechno osobně a odjela jsem.

Trápí mě to, Jo. Doufám, že si ještě pořád nemyslíš, že jsem mu dala přednost před tebou. Nedala. Přisahám Bohu, že tak to nebylo. Byla to prostě chyba, to je všechno. Udělala jsem chybu a lituji toho. Hrozně ráda bych tě zase viděla.

Stýská se mi po tobě.
Maddie

Odstrčím blok ke Cami J a ta mi popsanou stránku okopíruje. Zatímco si mlčky čte můj dopis, myslím na Join dům ve Skopji a schody dolů do špatné části suterénu, té vybetonované, strašidelné a skoro prázdné. Byla tam všehovšudy ubohá bubnová minipračka, rozbitá sušička a starý kostkovaný gauč. Tam Jo chodila, když se bála, že se rozbere.

Prohlašovala, že ji sousedi nenávidí. Bylo to v létě roku 2001. Brzy mělo být ještě hůř. Jakmile si vzpomenu na jedenácté září, okamžitě se mi ty zlé věci vybaví. Všechny do jedné. A všechny naráz. V hrudi se mi kolem rozbušeného srdce sevře pěst, jako by se pokoušela rozdrtit čerstvě vylíhlé ptáče, a mám zase skoro stejný pocit, jako když jsem trčela pod vodou a nemohla dýchat.

„Je to skvělé, Maddie.“ Já a Cami J se každá díváme na úplně jinou stránku. Ta moje je černá a vtahuje mě do sebe, po té její poletují jiskřičky a pouťové balónky. Cami J je blahem bez sebe a celá září. „Zrovna jste mi o svých panických záchvatech a svojí nehodě pověděla víc než v kterémkoli dřívějším rozhovoru. Mám takovou radost! Dobrá práce. Ale –“

„Ano?“ vykoktám a tápu po kabelce.

Cami J se ke mně nakloní a na botoxem vyhlazeném čele jí naskočí nepatrná starostlivá vráska. „Mám trochu obavu. Ta

část o vaší nehodě... Ti dva policisté si mysleli, že na vás někdo zaútočil?“

„Ano,“ vypravím ze staženého hrdla a pohlédnu na hodiny. Z našeho sezení uběhla teprve polovina, ale najednou mám pocit, že musím pryč. Musím vyzvednout Charlieho. Musím vyzvednout Charlieho. Minulý týden utekl v Gardneru nějaký chlapec ze školky, vběhl na ulici a tam ho přejel starý pán v dodávce a zabil ho. Vůbec to dítě neviděl. Musím vyzvednout Charlieho. Jeden desetiletý kluk sjížděl po obrovském tobogánu, něco se pokazilo a přišel o hlavu. Doslova přišel o hlavu, useklo mu ji to, a dvě cizí ženy, které jely s ním, byly celé od krve a jeho rodina, jeho máma a táta a bráška stáli dole a čekali na něj, až po té skluzavce sjede do vody, a nic pro ně nikdy, už nikdy nebude jako předtím, a jestli vůbec něco vím, tak to, že se život může ve vteřině změnit, a nechci být tady, chci být s Charliem. Musím vyzvednout Charlieho.

Zvednu se a vyhrknu: „Musím vyzvednout Charlieho,“ a hlavou mi bleskne, kolikrát už jsem to asi řekla nahlas, protože Cami J divně gestikuluje na uklidněnou a ústa se jí pomalu pohybují, jak říká: „Všechno je v pořádku, je to v pořádku.“

Ale není to v pořádku. Já nejsem v pořádku. Potřebuju být doma s Charliem, mít ho vedle sebe, závěsy zatažené, u nohou Skopji a Sofii žvýkající kupované plastové kosti s příchutí slaniny, a koukat na nějaký pořad pro Charlieho, třeba *Jackovu velkou hudební show*. Vážně chci koukat na *Jackovu velkou hudební show* nebo *Yo Gabba Gabba* a slyšet Charlieho smích. Pestrobarevný plyšový kobereček v ordinaci Cami J se začíná vlnit jako mořské chaluhy.

„Maddie?“ slyším Cami J, jak na mě mluví, ale zírám na kobereček. „Odvezu vás na pohotovost, ano? Maddie?“

Zvednu k ní oči a řeknu: „Už je mi dobře.“

„Měla jste menší problém, moje milá. Odvezu vás na pohotovost.“

„Ne ne,“ odmítnu. „Na pohotovost ne. Už mi nic není.“

„Bojím se, že budeme muset, Maddie. Jen si skočím pro kabelku.“ Otočí se ke mně zády a sáhne za stůl.

Vyrazím jako blesk.

Upadnu.

Vstanu.

Nastartuju auto. Při couvání porazím popelnici. Cami J sbíhá po schůdkách z verandy. Stáhnou okénko a křiknu: „Nic mi není. Vážně. Jen mám zpoždění!“ Žádné zpoždění nemám a ona to ví.

Je celá brunátná, vlnité vlasy a záhyby na tunice jí neuspořádaně vlají a vyhlazený obličej má stažený vzteky. Žene se ke mně. Na svůj věk běhá náramně. „Maddie, prosím vás, nikam nejezděte, dokud –“

Šlápnu na plyn. Zběsile prchám k hlavní ulici a málem vyjeďu špatným směrem. Do hajzlu!

Rejdím pohledem kolem dokola, tam a zpátky, tam a zpátky. Takhle se leda vybourám. A pak Charlie zůstane sám s Ianem. Zajedu ke kraji a poručím si zhluboka dýchat. Srdce mi buší. Položím si hlavu na volant a prosím Boha o pomoc. Zapnu rádio a zpívám s Rihannou nějakou písničku o lásce nalezené na beznadějném místě. Po chvílce se mi udělá líp. Dýchám. Normálně. Charlie mě čeká až za hodinu. Je to v pořádku.

Jsem dokonce dost klidná na to, abych si uvědomila, že bych měla ten předčasný úprk ze sezení pojmout jako šanci zajet cestou pro Charlieho k obchodu Premium Stock a zaskočit tam pro největší vodku Stolichnaya, jakou mají. Nerada s sebou беру Charlieho do krámu s alkoholem, i když tam dětem dávají u pokladny lízátká.

Později jsem konečně doma a šťastně uveleбенá na svém pohodlném gauči. Charlie se ke mně tulí a skládá si v mém mobilu

puzzle, u nohou nám pochrupují psi. Zrovna začíná mezinárodní verze pořadu *Lovci realit* a mražená pizza s „lesními“ houbami je nečekaně dobrá.

Moje objemná kabelka nacpaná sušenkami pro Charlieho, vlhčenými kapesníčky, náplastmi a zmačkanými účtenkami z Walmartu leží napůl otevřená na konferenčním stolku. V telefonu mám osm zmeškaných hovorů, čtyři nové textovky a jeden vzkaz v hlasové schránce, to všechno od Cami J. V kabelce je taky okopírovaný dopis pro Jo, složený a zastrčený až na dně. Vylovím ho a znova se do něj začtu.

„Co si to čteš, mami?“ vyzvídá Charlie a zvedne ke mně dojemná čokoládová kukadla. Panebože, ty řasy! Kdyby opravdu existovalo nebe, bylo by to místo, kde bych mohla být napořád s Charliem.

„Dopis, který jsem napsala jedné staré kamarádce.“

„Staré jako babička?“

„Takhle staré nemyslím. Stará jí říkám proto, že se známe hrozně dlouho.“

Pokývá hlavou, jako bych řekla bůhvíco zajímavého, a vrátí se ke skládáčce.

Při čtení se mi v nitru otevře propast osamělosti a pohltní můj krásný poklid a bezpečí. Skopje se ze sna zavrtí a zaňafá, asi zrovna vyhrabuje a rve na kusy malé slepé krtky s těmi jejich droboučkými lidskými prstíčky. Dnešní epizoda *Lovců realit* je z Chorvatska. Opřu se o Charlieho. Vlasy mu útěšně voní dětským šamponem. Pomáhá to.

Podívám se na svoji ruku. Mám třesavku. Dopis se tvrdošíjně chvěje. Přemítám, jestli najdu odvalu a chuť přepsat ho do e-mailu a poslat jí ho. Možná ano. Joanna a já spolu máme jednu neuzavřenou záležitost.

Popadnu Charlieho pěstičku, zvednu si ji ke rtům a rychle políbím. „Díkybohu, že tě mám,“ řeknu a Charlie se zatváří sice překvapeně, ale potěšeně, možná dokonce trochu samolibě.

PŘEKROČIT VŠECHNY HRANICE

Neubráním se pomyšlení: má i Joanna někoho, díky komu je šťastná?

Pravděpodobně ano.

Nevím jistě, jaký z toho mám pocit.

MADDIE

2001

Řidič Stojan mě a Jo vysadil před jejím bungalovem na předměstí Skopje. Já vyspávala a Jo před svítáním vyrazila k řeckým hranicím a tam pak strávila celý den stopováním svojí pozastavené zásilky. Když se konečně dostala domů, čekala jsem na ni s hrncem těstovin k večeři. Otevřela láhev vína, nalila nám oběma skleničku a prohlásila: „Nejhorší a nejpodělanější den mého života.“

„Zařídila jsi, co bylo potřeba?“

„Děcka už mají plínky, takže jo.“

Pozvedla jsem sklenici k přípitku. „Jsi úžasná.“

Rozhlédla se po obýváku. Na konferenčním stole po mně zůstaly pytlíčky od čaje a špinavé kapesníčky. A vedle nich můj laptop a tři prázdné pivní láhve. „A co jsi dneska dělala ty?“ zeptala se.

„Vlastně nic,“ připustila jsem.

„To muselo bejt fajn,“ poznamenala a mně na chvíličku připadalo, že se mi posmívá.

Zaváhala jsem a ukázala na hrnec s těstovinami. „Nemáš hlad?“

Zhluboka si lokla vína a zčistajasna se usmála. „Jako vlk! Jdem se najíst.“

Pár večerů nato jsem zjistila, že se Joanna „děsně skamarádila“ s Ianem, Peterem a čtyřmi dalšími muži převelenými do Makedonie, aby chránili britského velvyslance, jelikož se v zemi rozmáhá násilí. Láskyplně o nich mluvila jako o „těch britských bodygardech“ a pořád dokolečka mi opakovala, že bez ohledu na to, jak ti hromotluci vypadají, jsou vtipní, zábavní a laskaví. Přičetla jsem ten očividně mylný závěr faktu, že si jen málokdy může popovídat s lidmi, kteří aspoň trochu umějí anglicky.

Ambasadora povolali do Londýna a bodyguardi mimo službu nás s Joannou pozvali na drink do špinavého centra Skopje, do oblíbeného lokálu zdejších expatů, který si říkal Irish Pub.

Ian měl na sobě trochu legrační ohoz à la chlapecká kapele a na hlavě stylový nagelovaný rozčuch, ale mračil se z okna. Byl to první muž, kterého jsem kdy potkala, kterému mrzoutský výraz slušel. Opravila jsem si původní dojem, že by si svou zálibou v popové módě vykoledoval v Kansasu nakládačku. Museli byste být mimořádně sebevědomí, mimořádně hloupí, anebo na steroidech, abyste si toho náladového frajera troufli vytočit.

Užasla jsem, když jsem uviděla, že Joanna Ianovo zjevně mizerné rozpoložení ignoruje a hravě ho objímá. Jeho chmury se rozptýlily a políbil ji na temeno do lesklých hnědých vlasů.

Přešla jsem k baru a poručila si panáka vodky.

„Dovol mi, abych ti to koupil,“ houkl na mě zezadu srdečně Ian. Tohle byla další věc, která se Joanně na britských bodygardech líbila. Nenechají ženu, aby si sama koupila pití. Taková jsou džentlmeni.

„Není potřeba, dík,“ odvětila jsem a znovu se mi vybavilo, jak zabořil ty svoje dokonalé rty do jejích vlasů. *Co jsi dneska dělala? Vlastně nic. To muselo být fajn.*

Po několika rundách a několika porcích východoevropské, majonézou nasáklé verze plněných brambor Joanna vykřikla: „Helemese! Je tu Eddie.“

„Kdo je Eddie?“ zeptal se Ian a zajel očima do strany.

„Moje albánská spojka k povlakům na polštáře a menstruačním vložkám. Hned jsem zpátky.“ Poslala nám vzdušný polibek, sebrala svoji skleničku s vínem a odpelášila. Halekala přitom: „Eddieeee!“

„Sakryš, ona tu zná snad každého,“ poznamenal Ian a sledoval ji, jak objímá snědého chlapíka na konci barového pultu.

„Říká se tomu networking.“

Ian na mě pohlédl a bez obalu se zeptal: „Co myslíš, jsou jen kamarádi?“

„Do toho ti nic není, proboha!“

Zdalo se, že s mojí odpovědí nesouhlasí. Sklopil oči k telefonu a začal psát textovku. Nebránilo mu to ale mluvit dál. „Nakupuje na černém trhu a nabízí úplatky policajtům. Nepřipadá ti, že to pro ni není nejbezpečnější?“

„Stará se o uprchlíky, kteří nemají vůbec nic.“

„No dobře. Takže jsem jediný, kdo si o ni dělá starost.“ Upřel na mě neskrývaně vyzývavý pohled.

„Jsem její nejlepší kamarádka,“ opáčila jsem. „A myslím, že je v pohodě.“

„Jako bych nic neřekl,“ utrousil a nesouhlasně se na mě zamračil.

Ostatní bodyguardi se rozptýlili po hospodě a tlachali s makedonskými děvčaty, takže jsem s Ianem osaměla. Vytrvale mě ignoroval a maniakální rychlostí Źukal pod stolem textovky. Já mu oplácela vlastní bezbřehou nonšalancí. Když jeho prsty ani po deseti minutách nepolevily, už jsem se neudržela.

Odkáslala jsem si. „Píšeš někomu instrukce, jak zneškodnit tikající bombu?“

„Ne,“ odpověděl okamžitě, jako bych položila naprosto rozumný dotaz. „To bylo včera.“ Pak se přece jen pousmál.

Vrátil se k telefonu. „Kecy,“ zavrtěl hlavou a konečně ho strčil do kapsy. Podíval se po Joanně, která si zrovna připíjela s partou chlapů oděných převážně v kůži. Vzápětí se otočil ke mně a zadíval se mi přímo do očí tak dlouze, že mi to připadalo jako věčnost. Oplácela jsem mu pohled.

Nakonec prolomil ticho zdvořilou poznámkou: „Mám dojem, že ještě nevím, odkud jsi.“

„Ze Spojených států. Z Kansasu.“

„Z Kansasu?“ zopakoval nahlas. Zatvářil se zaskočeně, jako bych se mu právě svěřila, že můj táta je zároveň můj děda a že mě v doupěti vychoval obří psoun.

„Ano. Z Kansasu.“

„Není to ta končina s tornády a zlou čarodějnici?“

„Myslíš *Čaroděje ze země Oz*.“

„To je ono. A hezkou holčičku. Co má copánky a bílé ponožky.“

„Dorotku.“

„Ty i Joanna pořád nosíte kalhoty a neforemné boty. Neříkám, že je to špatně. Vůbec ne. Ale ty roztomilé šaty, jako měla Dorotka, by vám ohromně slušely.“

Nevěděla jsem, co na to říct, a tak jsem se vydala za Jo, která se s albánským králem menstruačních vložek z černého trhu očividně bavila daleko líp.

„Počkej!“ zavolal za mnou Ian. „Omlouvám se! Viděl jsem *Čaroděje ze země Oz*, když mi bylo sedm. V tom věku bylo naprosto namístě, že jsem se do Dorotky zamiloval. A ty rozhodně nepotřebuješ modré šatičky ani bílé ponožky.“

„Děkuju.“

„Leda snad ty copánky.“

Zastavila jsem se a zůstala na něj zírat. Pochechtával se a usmíval se tím svým pokriveným úsměvem. Měl něco do sebe.

Ten důlek na bradě. To zamrkání. „Sedni si zas,“ poplácal židli, ze které jsem předtím vstala. „Zajdu ti koupit pořádnou sklenici toho hnusného makedonského vína, co máš tak ráda, a ty mi povíš trochu víc o místě, odkud pocházíš. O té čarodějově zemi Oz. Platí?“

O dvě sklenice vína později jsem se k němu naklonila blíž a připustila jsem: „Když mám být upřímná, umírala jsem touhou z Meadowlarku vypadnout.“

„Vážně?“

„Namouduši. Hodně jsem toho procestovala s babičkou, takže jsem věděla, o co přicházím. Dokonce jsem na naší škole založila klub pro mezinárodní studentské výměny, jen abych mohla strávit šest měsíců ve Španělsku.“

Ian se nahlas rozesmál a já zachytila prudký pohyb Joanniny hlavy, jak se po nás uprostřed hovoru ohlédla. „Žili jsme hodně daleko na jih od Kansas City, v úplné díře. Člověk se jednou ráno probudí a dojde mu, že už má po krk pořád těch samých obličejů, které rok za rokem vidí ve škole, buzení krav na pastvě, 4-H, mejdanů v obilí a venkovských tancovaček.“

Ian si zamnul bradu. „Umím si představit, co je mejdan v obilí, a matně znám pojem škola, ale ten zbytek mě mate.“

„4-H je sdružení zaměřené na farmaření, chov dobytka, lidové tradice a řemesla. Každoročním vrcholem jeho aktivit je zemědělský veletrh pro členy. Inzerují ho jako báječný rodinný karneval, ale ve skutečnosti je to smrdutý sraz všemožných druhů dobytka, co celou dobu žere a sere v provizorních kotcích.“

„A tobě to nevonělo?“

„To si piš, že ne. A v těch zaneřádaných stanech jim kluci a holky ve stetsonech, leviskách a kovbojských botách oplachují zadky od hovínek hadicemi.“